

ဆင်ခိုးစုကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၇ - ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဆင်ခိုးစုကျေးရွာ၊ သုံးခွမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
ဆင်ခိုးစုကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ သုံးခွမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၇
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၉

- (၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ ၂၀
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
  - (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
  - (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
  - (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
  - (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
  - (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ
  - (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
  - (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
  - (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
  - (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
  - (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
  - (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၀

- (၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
  - ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
  - ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
  - ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
  - ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
  - ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
  - ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
  - ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
  - ဇယား ၈ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
  - ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
  - ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု
- (၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
  - ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
  - ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
  - ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
  - ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

- ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
- ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
- ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
- ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
- ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
- ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
- ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု
- ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု
- ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
- ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
- ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
- ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
- ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၆၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)	၇၀
ကိုးကားစာရင်း	၇၅

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၁ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုး ပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း

အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၈

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ဆင်ခိုးစုကျေးရွာ
သုံးခွမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျေးရွာသည် အောင်ပန်းစိန်-ရန်ကြီးအောင်မော်တော်ကားလမ်းမနှင့် (၃)မိုင်ခန့်ကွာတွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာသုံးခွမြို့နှင့်(၁၂)မိုင်ခန့်ဝေး၍ ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာ သည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း သာဖြစ်ပါသည်။ မိုးအခါစပါးစိုက်ပျိုး၍ ဆောင်းသီးနှံနှင့်ပဲတီစိမ်းကိုစိုက်ပျိုးပါသည်။ ဒေသ၏ (၁)နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ(၈၀)မှ(၁၀၀)လက်မဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အသင့်အတင့်အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံမိုးအလွန်ရွာသွန်းမှုကြောင့် ရိတ်သိမ်းချိန်နောက်ကျမှုရှိတတ်သည်။ စပါးအချို့ပျက်စီးမှု အနည်းငယ်ရှိတတ်သည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာအနီးအနားတွင် တောတောင် မြစ်ချောင်းများမရှိဘဲ မြေပြန့်အနေအထားဖြစ်သဖြင့် ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုကင်းလွတ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ပဲတီစိမ်း၊မတ်ပဲစိုက်ပျိုးရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ် ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

စိုက်ပျိုးမြေ (၇၄၀)ဧကရှိပြီး စပါးအပြည့်အဝစိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဆောင်းသီးနှံမတ်ပဲနှင့် ပဲတီစိမ်း(၇၄၀)ဧက စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ မြေဩဇာအလတ်စားအဆင့်ရှိပြီးကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတမထွက်ရှိပါ။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၂၀၂)စုရှိပြီး၊ ကျား(၄၁၆)၊ မ(၄၇၆)ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း(၈၉၂)ဦးရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှနှုန်း(၃.၈၈)ဦး နှုန်းရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ရွာ၏ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ(၃.၈၈)ဦးသာရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ဗမာလူမျိုး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်နေသူများသာနေထိုင်ကြပြီးအလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည်ကျား(၃၂၆)ဦးနှင့်မ(၃၃၈)ဦးရှိသဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းဖြစ်ကာလူငယ်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီးဒေသစီးပွားရေး

တိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိအမျိုးသမီးဦးရေသည်အမျိုးသားဦးရေထက်ပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းသည်လယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီးလယ်ယာမဲ့များမှာ လယ်ကူလီနှင့်ကြံ့ရာကျပန်းကိုင်းစားသောက်ရသဖြင့်တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာလျော့နည်းပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၇.၆၀%သည်အလွန်ဆင်းရဲ၍ (၆၆.၃၀%)သည် ဆင်းရဲအဆင့်အဖြစ်ခံယူကြပြီး (၁၃.၀၄%)သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၁၃.၀၄%)သည်အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသည်ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ဥစ္စာဓနအဆင့်(၁)နှင့်(၂)တို့မှာ ကွာခြားခြင်းမရှိပါ။

ယင်းတို့အနက်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိသောအိမ်ထောင်စုသည်ကျေးရွာတွင်အများဆုံးဖြစ်ပြီးမြေယာအနည်းငယ်ပိုင်သောလယ်သမားများ၊လက်လုပ်လက်စားဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မြင့်မားပြီး (၄၀%)ထိရှိကာဆင်းရဲအလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက်လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ နေ့စားလုပ်ငန်း၊ကျပန်းလုပ်ငန်း၊ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများနှင့်တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင်အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏၃၀% ဖြစ်သောအိမ်ထောင်စုများကိုလေ့လာဆန်းစစ်မှုအရယင်းတို့၏၅၆%မှာချေးငှား၊လုပ်အားပြိုင်ရောင်းပြီးမှနပ်မှန် စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၂၈%မှာသူတပါးချေးငှားစားသုံးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြ ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ကျန်သော၁၆%မှာလည်း သူတပါးမှချေးငှားယူရခြင်းဖြင့် ထမင်းနပ်မှန် စားသုံးနိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ(၂)သိန်းကျပ်မှ (၁၀)သိန်းကျပ်ထိတင်ရှိနေကြပါသည်။ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များမရှိသဖြင့်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ရှိကြပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီးအာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါမှာ ယမန်နှစ်များက ဖြစ်ပွားမှုရှိသော်လည်း ယခုနှစ်ပိုင်းတွင်ပိုးလောက်လန်းနှိမ်နှင်းမှုကောင်းမွန်မှုတို့ကြောင့်ဖြစ်ပွားမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်ရရှိနိုင်ကြပြီး ကျန်းမာရေးလုပ်သားလူငယ်လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်းတစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြ

သည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကိုကျေးရွာတွင်ရရှိကြပြီး ကျန်းမာရေးလုပ်သား တစ်ဦးရှိသဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါမရှိစမ်းသပ်ခြင်းနှင့်တီဘီရောဂါဖြစ်ခြေရှိ ရွာသားများအား ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုကိုအကူအညီရပါသည်။ ကျန်းမာရေးလုပ်သားမှသွေးပေါင် ချိန်ခြင်း၊ဖျားနာခြင်းတို့အတွက်ဆေးဝါးအကူအညီများရပါသည်။၁၀မိုင်ခန့်ဝေးကွာပြီးမော်တော်ဆိုင် ကယ်များဖြင့်အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်းလက်လှမ်းမီ ပါသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည်စာမတတ်မြောက်သူလုံးဝမရှိပါ။ဘုန်းတော်ကြီး သင်ပညာရေးဖြင့်ပြီးဆုံးသူ၂၇.၉၂%၊မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသူ၁၆.၂၂%၊မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံး သူ၃၂.၄၄%၊အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၁၆.၂၂%၊အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၃.၇၂%၊နှင့်ဘွဲ့ ရ ၃.၄၅%ရှိကြောင်းသိရသဖြင့်ပညာရေးတွင်အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။

(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင်ကျား-မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေအထားမှာလွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျား-မရေးရာ ဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်းကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရကောင်းစွာသက်မှတ် ထားကြသည်။ကျေးရွာတွင်ကျားနှင့်မအကြားပြင်းထန်သောအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက် ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ် များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သောကိန်း ဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားအရေအတွက်နှင့် ကွာခြားမှုမရှိဘဲအလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းများတွင်ကျားအရေအတွက်နှင့်မအရေအတွက်မှာကွာ ခြားမှုအနည်းငယ်ရှိပြီး အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာအမျိုးသား များနှင့်အတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်ကျေးရွာတွင်နေ့တွက် လုပ်ငန်းများမှာအမျိုးသားများကပိုမိုရ ကြသည်။ဥပမာအားဖြင့်လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်မှုတူညီသော်လည်းအမျိုးသမီးများ သည်အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီးကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာအလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍အသိ

ပညာပေးခြင်းများဖြင့် တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုဖွံ့ဖြိုးတို့အတွက်ပိုမို အထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင်လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့(၅)ဖွဲ့ရှိပြီး ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့ ရှိသည်။ အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးနှင့် လူမှုရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဘာသာ ရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့များသည်သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့တွင်နှစ်ကျိတ်ရှစ်ဆူ လှည့်လည် ပူဇော် ပြီးအခါကြီး နေ့ရက်များတွင်ကဏ္ဍအလိုက် ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ သဘောတရား တို့နှင့်ပတ်သက်၍အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တင်ရေး သင်တန်းများ ရရှိနိုင် ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံ အုပ်ချုပ်မှုများပိုမိုကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်မိုးစပါးနှင့် ဆောင်းပဲသီးနှံ၊ ပဲတီစိမ်းကိုအဓိအားထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက(၇၄၀)ဧကရှိပြီး ကောက်ပဲသီးနှံအဖြစ် ပဲတီစိမ်း(၇၄၀)ဧက စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှအတွက်နှုန်းမှာ (၁)ဧကလျှင်(၅၅)တင်းထွက်ရှိပြီး ပဲတီစိမ်း(၁)ဧကပျမ်းမျှ(၁၀)တင်း ထွက်ရှိသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီအချို့မှ တောင်သူများအတွက်စိုက်ပျိုးရေးနည်းနှင့်ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု၊မြေဩဇာသုံးစွဲမှုနည်းပညာများ လာရောက်ပို့ချမှုရှိသည်။တောင်သူအများစုသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက်အလုပ်သမားကိုငှားရမ်း ရရှိနိုင်ကာကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသည်။လယ်သမားအများစုမှာအလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာ ကိုရင်ဆိုင်နေရပြီးလုပ်အားခပိုမိုပေးမှအလုပ်သမားကိုငှားရမ်းရရှိနိုင်ကာကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသည့် လယ်သမားအများစုမှာအလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်လုပ်အားခမြင့်တက်မှုကိုကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် တိုက်ရိုက်မျိုးစေ့ချစနစ်ကိုအသုံးပြုလာကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်တောင်သူ များသည်မိုးရွာသွင်းမှုမညီမျှခြင်းကိုရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ ပဲတီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင်ဖျက်ပိုးများကျ ရောက်မှုကိုပိုမိုတွေ့ရှိရပြီးယင်းဖျက်ပိုးများသည်ပိုးသတ်ဆေးတချို့ကိုခံနိုင်ရည်ရှိကြသဖြင့်တောင်သူ များအနေဖြင့်ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်ကိုလိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာဝက်မွေးသူ အိမ်ထောင်စု အရည်အတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏(၂၀)စုရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုး များကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စုအရည်အတွက်သည် (၅၂)စုခန့်တွင် ဝယ်လိုအားအလွန်ကောင်းသည်။ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါများမှာအထူးသဖြင့်ကြက်ဝ မ်းကျရောဂါအဖြစ်များပြီးရောဂါကြောင့်သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတတ်သည်။နည်းညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်တိမွေးကုရုံးမှရရှိနိုင်သော်လည်းဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့်လွှမ်းမိုးဆောင် ရွက်ပေးနိုင်မှု

အားနည်းသည်။ နွားမွေးမြူသောအိမ်ထောင်စုအရည်အတွက်မှာ(၁၉)ဦးခန့်ရှိသည့် ဒေသခံနွားများ ကိုသာမွေးမြူကြသည်။ နွားများမှာရောဂါဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါးသည်။မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တည်ထောင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေပံ့ပိုးမှုအလွယ်တကူ မရရှိကြပေ။ မြေယာရှိပြီးထာဝရ ရေရရှိမှုမရှိသဖြင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမလုပ်ကိုင်ကြပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်ဆိုင်ကယ်ကယ်တီ၊ဈေးရောင်း၊ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးနှင့်ကြုံရာကျပန်းလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ပါ သည်။အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက်တွက်ချေကိုက်မှုအနည်းအပါးမှအ သင့်အတင့်ရှိသည်။လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာစိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာအလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင်အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့်တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားပြီးထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏အလား အလာကောင်းတရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းတချို့ကိုဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ဇာထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင် ကယ်ပြင်၊မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ကားမောင်း၊ဝပ်ရှော့နှင့် ယခုအခါရိတ်သိမ်းလှေ့စက်မောင်း၊ဘတ်ဟိုးမောင် မြေတူးစသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသူ/သား အများစုသည်အဆိုပါသင်တန်းများနှင့်အထိတွေ့နည်းပါးကြသည်။လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်ချင်း ပိုင်းတွင်လည်းအနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်ကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် လည်းမတတ်နိုင်ကြချေ။ငွေကြေးအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုအချို့သာအပ်ချုပ်၊စက်ပြင်သင်တန်း များသို့အခကြေးငွေအကုန်ကျခံကာပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ဆောင်းသီးနှံနှင့်ပဲတီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ဖက်ပိုးရောဂါများကျရောက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများသုံးစွဲမှုများပြားလာသည်။အချိန်ကြာလျှင်မြေဆီလွှာပျက်စီးနိုင် သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးပွားနိမ်နင်းရေးနည်းပညာများနှင့်လက်တွေ့ကွင်းဆင်း အကောင်အထည်ဖော်ပေးနိုင်မှုရှိပါကပို၍အဆင်ပြေလိမ့်မည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်ဗူးခွံနှင့် ပုလင်းခွံများကိုစနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိ ပညာပေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေကိုတစ်နှစ်အတိုးနှုန်းဖြင့် (၁)ဧက(၁)သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့်အများဆုံး(၁၀)ဧကအတွင်းသာချေးယူနိုင်ကြသည်။(၁၀)ဧကအထက်ရှိ သောလယ်သမားများမှာ ငွေကြေးအခက်အခဲရှိသည်။ ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရန်အတွက်ချေးငွေမှာ(၁)ဧက ကျပ်(၂၀၀၀၀)ချေးသဖြင့်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ စပါးပေါ်ချိန်တွင်လယ်ထွက်စပါးများကို ကျဈေးဖြင့် ရောင်းချရခြင်း၊ ငွေတိုးပေးသူအချို့ထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးစွာဖြင့် ဓာတ်မြေဩဇာများကိုကုပွတ်များမှ အကြွေးစနစ်ဖြင့်ရောင်းချပေးသဖြင့်ဈေးကြီးပေးဝယ်ရသည်။ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုး ကူညီမှုရရန်အထူးလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကိုငွေတိုးချေးသူများထံမှ လည်းကောင်း၊အကြွေးစနစ်ဖြင့်ဝယ်ယူရခြင်း၊မိတ်ဆွေမိသားစုများထံမှလည်းကောင်း၊အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင်များထံမှ လုပ်အားကြိုတင်ရောင်း၍လည်းကောင်း၊ အကြောင်းအရင်းမျိုးစုံအတွက် ချေးယူကြပြီးအထူးသဖြင့်စားနပ်ရိက္ခာအတွက်ချေးယူရခြင်းဖြစ်ကြပြီးကျေးရွာတွင်ချေးငွေလိုအပ်မှု များပြားကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာ၏အလယ်တွင် အလျား၁၃၀ပေ၊ အနံ၃၀ပေနှင့် အမြင့်၁၂ပေ ရှိမူလတန်းကျောင်းရှိ သည်။ သွပ်မိုး၊အုတ်နံရံကာနှင့် အဂတေအခင်းကျောင်း ဆောင်ရှိသည် ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂ လုံလောက်မှုမရှိပါ။

ညောင်လန်းကုန်းကျေးရွာတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အနေ ဖြင့်ဆရာဝန်၁ဦးနှင့်သူနာပြုများနှင့် ကျန်းမာရေးမှူးများရှိပါသည်။ (၈)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော သုံးခွ မြို့နယ်တွင်ဆေးကုသမှုခံယူရန်အတွက်အတော်အသင့်အဆင်ပြေသည်။ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကို အုတ်၊ ကွန်ကရစ်တို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်ပြီး ကျန်သော အိမ်ထောင် စုများ မှာသစ်သား၊ဝါးတို့ဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာကိုအသုံးပြုကြသောကြောင့် ရေကြောင့် ဆက်စပ် ဖြစ်သော ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါး သည်။သောက်သုံးရေကို မိုးကုန်ရာသီမှ အစပြု၍အများ သုံးသော ရေကန်(၂)ကန်ကိုအသုံးပြုကြသည်။တစ်ခါတစ်ရံမိုးရွာမှုနောက်ကျ၍မိုးခေါင်သောအခါများတွင်(၄) လက်မအဝီစိစက်တပ်ရေတွင်း၂တွင်း

မှသုံးရေကိုရသည်။သောက်ရေအတွက်အခြားရွာများမှရှာဖွေရသည်။သောက်ရေကန်(၂)ကန်အနက် (၁)ကန်မှာ သေးငယ်နေသဖြင့်ထပ်မံတူးဖော်ရန်လိုအပ်သည်။ တိုးချဲ့ တူးဖော်ရန်အတွက် မြေအလှူ ရှင်များ ရှိသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားမရှိပါ။ ဥပမာ(ပန်းခြံ၊ အားကစားကွင်း၊စာကြည့်တိုက်)၎င်းတို့သည်ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိ သည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းသီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိ ကြသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၄-၂၀၁၅ခုနှစ်မှ စတင်မှုကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ရပ်မိရပ်ဖ၊ရွာသူ၊ရွာသားများမှ စုပေါင်း ရှုခင်းကြသည်။ ၎င်းဩဘာညွန့်ကျေးရွာအထိ ၁မိုင်ကျော် ဖြစ်သည်။ လမ်းအထူပါးပြီးမြေသား မခိုင်ခန့်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျိုးပေါက်ပျက်စီးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ၎င်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ သုံးခွမြို့သို့စက်ဘီး (၅၇)စီး၊ ဆိုင်ကယ်(၃၃)စီးဖြင့် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းသွားလာ၍ရပါသည်။

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းအားနှင့်(၀.၅)မိုင်ဝေးသောနေရာ တွင်တည်ရှိသဖြင့် ဆက်သွယ်ရန်လွယ်ကူမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ဆက်သွယ်ရေးမှာမိုဖိုင်းဖုန်း များကို အသုံးပြု၍ဈေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင် ကြသည်။ ရွာသားများသည်နေ့စဉ်သုံး အပတ်စဉ်ထုတ်သတင်းစာဂျာနယ်အသစ်များကို ဝယ်ယူနိုင် စွမ်းမရှိသော်လည်းအဟောင်းများကိုမြို့ပေါ်ရှိမိတ်ဆွေများထံမှအကူအညီရရှိပါသည်။ တယ်လီဖုန်း နှင့် ဆက်သွယ်ရေးမှာတစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ကြောင်းသိရှိရပါ သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ သို့သော်ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ် ရေးကိုအသုံးပြုနိုင်ကြပြီးလိုအပ်သောသတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက်လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်သိရှိ နိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူမရှိ သလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲ ထားခြင်းမရှိပါ။အလန်းကုန်းရဲကင်းနှင့်(၀.၅)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးသဖြင့်လုံခြုံရေးအလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်သည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင်လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၀% သည် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူလူဦးရေ ၃၁% ခန့်ရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကိုလူငယ်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်များတိုးတက်ကောင်းမွန်စေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီးကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်းအလွယ်တကူလက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအတွက် စိုးရိမ်ရသာဆေးဝါးကုသမှုများအတွက် လည်းခရမ်းမြို့နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ပြီးဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်သည်။ ကျေးရွာရှိစာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက်အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ရုံရှိသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင်လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များဖြစ်သည့်စပါးနှင့်ပဲတီစိမ်းများကိုဈေးကွက်ရှိရာသို့ အလွယ်တကူ သွားရောက်ရောင်းချနိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာစပါးစိုက်ပျိုးရန်အတွက် လုံလောက်မှုရှိသော်လည်းမိုးလွန်မိုးများကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့်နွားနှင့်ကြက်မွေးမြူရန်အခွင့်ကောင်းသာသည်။ သို့သော်မွေးမြူရေးအောင်မြင်ရန်အတွက်လိုအပ်သောနည်းပညာပံ့ပိုးမှုများလိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့်အောင်အားစိုက်ရပေမည်။ ယင်းအတွက်လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများလိုအပ်နေကြောင်းသိရှိရပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့်ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးရာတွင်ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါအန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိသည်။ ဘက်ပေါင်းစုံပိုးမွှားနှင့်ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးနည်းပညာပံ့ပိုးမှုအားနည်းမှုရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်အခြားသောမြို့ပေါ်နှင့်နီးစပ်ရာများမှငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်းအတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားမှုရှိသည်ဘဏ်များမှကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသောစနစ်မရှိဘဲချေးငွေလိုအပ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာရရာထံမှအတိုးနှုန်းကြီးမြင့်စွာဖြင့်ရှာဖွေသုံးစွဲရသည်။

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန် ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ် ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အတွက် ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ် တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်

ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက် ထားသူများကတဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

(ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး KG ကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် ခြင်း၊ ယင်လုံအိမ်သာတစ်လုံးနှင့်ဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်းတိုးမြှင့်လာရေးအတွက် ဆောင် ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာသောက်သုံးရေကန်များတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေ ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို ကာလရှည်သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများကိုလည်း အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့၍ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာ ၏လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်းကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲ နိုင်ရန်ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များပိုမိုတိုးတက်မှုရရှိအောင်ကြိုးစား၍တိုက်တွန်းအား ပေးပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီ ဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုး ရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေး အဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော် အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိပံ့ပိုးမှုပေး နိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့ အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာ အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန် စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက် ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး၊

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် ပဲတီစိမ်းကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုး ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများမရရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု စိတ်ဖိစီးမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းက ချေးငွေ လိုအပ်သူရွာသားများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း) အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်

ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှ သည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင်စေ့ငွေမရှိပါ။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြ သော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း များကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများ ဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ် လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍

စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)- ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာ လူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။	၆၀	၈	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ် ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက်အဦး နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး	၉၅	၂	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • ဈေးကွက် နှင့် သတင်းချိတ် ဆက်လုပ်ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း • စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှား နှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုး မြှင့် ထုတ်ကုန် ဈေးကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း။ • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်း နိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း	•
မွေးမြူရေး					
ဈေးကွက်နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း	၃။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး	၈၀	၅	• တနိုင်တပိုင်မွေးမြူနိုင်ရန်အတွက်နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးအကူအညီရရှိရေး	•

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ မဟုတ်သော အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ များပြားလာရေး	၄။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား လာစေရေး	၇၅	၆	• အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်စက်ရုံအလုပ်ရုံများတည်ဆောက်ပေးခြင်း • အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးနိုင်ရန်အတွက်သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများသို့ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး

ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း

ချေးငွေ လက်လှမ်း မီရေး	၅။ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် ချိတ်ဆက်ရေး။ အဖွဲ့များနှင့်	၈၆	၄	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း	•

ပညာရေး

ကလေး ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး	၆။ ကျေးရွာ၏ပညာ တတ်မြောက်မှု တိုးတက် ရေး	၇၀	၇	• KGကျောင်းနှင့် ကလေးအားကစားကွင်း တည် ဆောက်ခြင်း။ • ဂါလံ (၂၀၀၀) ဆန် မိုးရေလှောင်ကန် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသန့် စက်များ တပ်ဆင်ပေးခြင်း။ • ယင်လုံအိမ်သာနှင့်ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း • ကျောင်းသုံးပရိဘောဂဝယ်ယူခြင်း	•

ရှေ့ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

သောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိရေး	၈။ ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ ကိစ္စ အဆင်ပြေ စေရေး။	၉၀ ၃	• ၄ လက်မ စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း။ • ရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ရယူခြင်း။ • ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး လျှပ်စစ်ရရှိရေး	၉။ ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက် လာစေရေး ၁၀။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်သွယ်ယူရေး	၁၀၀ ၁	• သခွတ်စု-ဘုရားပျိုလမ်းအားပြုပြင်ခြင်းနှင့်ရွာတွင်းလမ်း များကွန်ကရစ်လမ်း ခင်းခြင်း • မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း • ၁/၂မိုင်ဝေးကွာသော ဘုရားပျိုကျေးရွာမှလျှပ်စစ်မီးသွယ်ယူခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြား များကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစား ပေး အ ဆင့်	ဦးစား				
			၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	ရွာတွင်းမြေသားလမ်းခင်းခြင်း	၁					
၂	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ် ပေးရန်	၂					
၃	မူလတန်းလွန်ကျောင်းဆောက်လုပ်ပေး ရန်	၃					
၄	လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ပေးရန်	၄					
၅	သစ်သားတံတားဆောက်လုပ်ပေးရန်	၅					

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ

ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
၁	ရွာတွင်းမြေသားလမ်းခင်းခြင်း					
၂	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ပေးရန်					
၃	မူလတန်းလွန်ကျောင်းဆောက်လုပ်ပေးရန်					
၄	လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ပေးရန်					
၅	သစ်သားတံတားဆောက်လုပ်ပေးရန်					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်

အသွေး ကောင်းမွန်တိုး တက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့် ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင် စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ် သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီ များ ရယူရပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ

ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင် အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ် ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်း အလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့် သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊

- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂-၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား ဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာ သူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤ အကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၄	၃	၇
၁ နှစ်မှ ၄နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၅	၁၀	၂၅
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၅	၂၇	၄၂
၁၀ နှစ်အထက်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၄	၈၃	၁၂၇
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၂၆	၃၃၈	၆၆၄
၆၅ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၂	၁၅	၂၇
စုစုပေါင်း		၄၁၆	၄၇၆	၈၉၂
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၂၀၂		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းမှာ အိမ်ထောင်စု(၂၀၂)စု၊ လူဦးရေ(၈၉၂) ဦးနေထိုင်လျက်ရှိပြီး၊ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေမှာ သင့်တင့်မျှတသောအနေအထားတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၀	၆၀	၁၂	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၄၀	၁၄၁	၁၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
၂	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၀	၁၁		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း				
၃	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၅	၃	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ A
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	သစ်တောလုပ်ငန်း				
၄	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၅	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၆	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၇	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၈	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၈	၃	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ တာရှည်ခံအိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၉	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၄		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ A
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				

	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၄		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
၁၁	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၇		မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၁၂	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၃	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၄	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၅	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၆	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပညာရေး				
၁၇	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၂	၂		မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
	ကျန်းမာရေး				
၁၈	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၉	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၂	၂		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၂၀	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၂၅	၁၀		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၂၀	၃		မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စုစုပေါင်း		၁၄၁	၂၅၇	၂၈	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဲကုန်းကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုမှာ စိုက်ပျိုးရာတွင် အသုံးပြုသော မြေဆီ၊မြေဩဇာအတွက် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ပညာရေးတွင်လည်း ကျေးရွာဖြစ် ဆရာ၊ဆရာမ မရှိခြင်း၊ပညာတတ်လူဦးရေ နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ပညာရေးမှာ နိမ့်ကြနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၄၅၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား				
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဲကုန်းကျေးရွာတွင် ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ တစ်နေ့အများဆုံး လုပ်ခမှာ (၄၅၀၀) ဖြစ်၍ အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ (၃၀၀၀)ဖြစ်ပြီး၊အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ တစ်နေ့အများဆုံး လုပ်ခမှာ (၃၀၀၀)ဖြစ်၍ အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ (၂၅၀၀)သာ ရှိပါသည်။ယင်းလုပ်ခနှုန်းထားများသည် ကျေးရွာ၏ ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ရာသီပေါ်အလုပ်ကိုသာ မှီခိုအားထားနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ(ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၂၄၀	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ခနိတောမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၂၄၀	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဩဘာညွန့်ကျေးရွာ၏ လယ်ယာမြေနှင့် မြေဆီလွှာအနေအထားမှာ မြေဩဇာ သုံးစွဲနိုင်မှု နည်းပါးခြင်း၊ မြေဩဇာဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရန် ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်း ခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများ အထွက်နှုန်းလျော့နည်းရပါသည်။ ထို့ပြင် လိုအပ်သော မြေဆီ၊မြေဩဇာ လုံလောက်စွာရရှိခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ သင်ကြားပို့ချပေးလျှင် သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထက်သယံဇာတ များ(ဓါတ်ငွေ့ ရေနံ၊ ကျောက်မျက်စသည်။)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐ Á
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☒ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝတီရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့် ☐ နည်း ☐ မရှိ ☒	☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဩဘာညွန့်ကျေးရွာတွင် သတ္တုနှင့် တွင်းထွက်သယံဇာတပစ္စည်းများ မရရှိနိုင်ပါ။ ဘေးဘက်တွင် အနည်းငယ်သာရရှိနိုင်သောကြောင့် လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂.၅	၅၆ကမ ၁၂.၅၆ကကြား	၅၆ကအောက်	မြေယာမဲ့

အိမ်အခြေအနေ				
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု				
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်ယာ			
အိမ်ထောင်စု	၁၆	၂၉	၅၇	၅၇

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သြဘာညွန့်ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနအဆင့်သတ်မှတ်ပုံကို (၁)(၂)(၃)(၄)ဟု အဆင့်(၄)ခု ခွဲ၍ သတ်မှတ်ထားပါသည်။ကျေးရွာ၏ လက်ရှိအခြေအနေမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထား၍ လုပ်ကိုင် နေကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲရာတွင် အခြားပိုင်ဆိုင်မှုထက် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုပေါ်ကြည့်၍ အဆင့် (၄)ဆင့် ခွဲထားပါသည်။ကျေးရွာတွင်မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အိမ်ထောင်စု နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၅၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = ၁၃ ချေးယူ = ၅၇ လုပ်အားခကြိုယူ = ၆၇

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လနှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____
၆ လမှ ၁၂လအထိ		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____

ဝမ်းစာဖူလုံမှု	အထောက်အပံ့ယူ	=
	ချေးယူ	=
	လုပ်အားခကြိုယူ	=

ရင်းမြစ်... ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ဝမ်းစာဖူလုံမှု စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံး နှစ်နှစ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိပြီး လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ လယ်ယာရှင်များသည် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမရှိသောကြောင့် စပါးမပေါ်ခင်ကပင် ကြိုရောင်းပြီးလုပ်အားခပေးရသဖြင့် မလုံလောက်ပေ။ မြေယာမဲ့များသည်လည်း ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်မရှိသဖြင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိပေ။

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၅	၅	၁၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၂		
ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၅		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဩဘာညွန့် ကျေးရွာတွင် စီးပွားရေးအဆင်မပြေသဖြင့် အသက်၆၀နှစ်အထက် အသက် ကြီးရွယ်အိုများအတွက် လိုအပ်သောစားနပ်ရိက္ခာဆေးဝါးကျန်းမာရေးတို့ကို စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့ အစည်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့်သက်ကြီးရွယ်အို အိမ်ထောင်စုများမှာ အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ထို့အပြင် ဆင်းရဲပြီးအမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပေါများစွာလိုအပ်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(c-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	မြင့် ☐ လတ် ☐ A နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ A နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A

၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၇	ငလျင်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်မှု ရေကြီးခြင်းတို့ ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တစ်ခါတစ်ရံထိခိုက်မှုများဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ရောဂါများလည်းဖြစ်တတ်ပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု
၁	လူငယ်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ A မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ A မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ A နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ A နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A

၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ A မရှိ ☐
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ A မရှိ ☐
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐ A

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးပါက အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုများရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲ သားတောင်သူများမှာ အများဆုံး ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်။ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများမှာလည်း ကူးစက်ရောဂါထူပြောပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူမှုအဖွဲ့အစည်း	၁ ☐ ၂ ☐ A ☐ ၃ ☐	၅	၂	၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကောင်း ☐ A ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ သင့် ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ ညံ့ ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ A လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	
၂		၁ ☐ ၂ ☐ A ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကောင်း ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ သင့် ☐ A စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ ညံ့ ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	

၃	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကောင်း ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ သင့် ☐ အိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ ညံ့ ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဩဘာညွန့်ကျေးရွာတွင်ရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းသည် ကျေးရွာ၏ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေးကိစ္စများတွင် မိမိတို့တတ်စွမ်းနိုင်သည့် အသိပညာဗဟုသုတများဖြင့် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ဓမ္မစကားအလှူရှင် အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☒ အိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐
၂	ဥပုသ်ဆွမ်းကပ်အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☒ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ အိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐
၃	ကျေးရွာဆေးပေးခန်း ကော်မတီ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☒	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☒ ဘာသာရေး ☐ အိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐

၄	အခြေခံမူလတန်း ကျောင်းအကျိုးဆောင် အဖွဲ့	၁၀၂၀ ၃၀၄၀၅၀၆၀ ၇၆	ပညာရေး ☒ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ မရောက်ရှိသော်လည်း ပုဂ္ဂလိကအကျိုးဆောင်များ ပါဝင်အား ထည့်ထားပါသည်။

- (ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ
- (ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး
- (၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သက်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၁၉	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂၁	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၂၃	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၂၆	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၃	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၂၀၂	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားဦးရေအတော်အသင့်ရှိပြီး စပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြပြီး လယ်ယာမဲ့များမှာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒

၄	ရေသွင်းမြောင်း	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	☐ ရာသီအလိုက်	☐ ရှိ	မရှိ ☒
၅	အဝီစိတွင်း	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	☐ ရာသီအလိုက်	☐ ရှိ	မရှိ ☒
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	☐ ရာသီအလိုက်	☐ ရှိ	မရှိ ☒
၇	စိမ့်စမ်းရေ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	☐ ရာသီအလိုက်	☐ ရှိ	မရှိ ☒
၈	ချောင်းရေ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	☐ ရာသီအလိုက်	☐ ရှိ	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁)ဦးတည်အုပ်စုရွေးချယ်ခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှုမရှိပါ။ ချောင်း၊ မြောင်းများရှိသော်လည်း
ထိုရေများသည် နွေရာသီတွင် ခမ်းခြောက်သောကြောင့် ရေသွင်း စိုက်ပျိုးခြင်းများ မလုပ်နိုင်ပါ။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စိုက်ပျိုး ဧက	တစ်ဧကအထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုး သည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်း မျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၆၉၀	ဧက	၂၅	၄၅	၃၅	ဇွန်	စက် တင် ဘာ	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐
ပဲ	၆၉၀. ၅	ဧက	၅	၁၀	၇.၅	နိုဝင် ဘာ	ဖေ ဖော် ဝါရီ	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐	မြင့် ☒ လတ် ☐ နိမ့် ☐
								မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
								မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားအုပ်စု ဆွေးနွေးရာတွင် လယ်သမားများသည် သွင်းအားစုများဖြစ်သော
ခါတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ရွက်ဖျန်းအားဆေးများဈေးကြီး၍ လုပ်အားခများ၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်၊ ထွန်ယက်ခ
များဈေး ကောင်း၍ မိမိတို့၏ လယ်ယာထွက်ကုန်ဖြစ်သော စပါး၊ ပဲများသည် ဈေးကွက်မခိုင်မာ၍ ကျဆင်း
နေသော ဈေးဖြင့် ရောင်းရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား(၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၅ စီး			
လက်တွန်းထွန်စက်	၃၉			

အစေ့ချ ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၁			
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၁			
ရေစုပ်စက်				
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားများသည် စက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အလွန်နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး အများစုမှာ ငှားရမ်းသုံးစွဲနေရပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☒ သင့်တင့်မျှတ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☒ သင့်တင့်မျှတ ☐
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်ရှိ ☒
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ☒
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☒
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☒ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☒ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☒
နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု များ	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☒
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☒ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံများကို ကုန်သည်သတ်မှတ်သော ဈေးဖြင့်သာရောင်းချနေကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ဈေးကွက်ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရေးနှင့် ဘဏ်ချေးငွေများကို နှစ်ရှည်စီမံကိန်းနှင့် ငွေရင်းများများ ထုတ်ချေးနိုင်လျှင် အဆင်ပြေမည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း ☒ ရာသီဥတုမမှန် ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ☒ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☒
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ နှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓာတုသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☒ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်နိုင်မှု	ဆိုးရွာစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ☒ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားအုပ်စုဆွေးနွေးရာတွင် ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုဖြစ်သော စိုက်ဘဏ် တစ်ခုတည်းသာ အားထားနေရပါသည်။ ၎င်းစိုက်ဘဏ်သည် တစ်ဧကလျှင်(၁၅၀၀၀၀)နှုန်းသာ ချေးပြီး (၆)လပြည့် လျှင်ပြန်ဆက်ရပါသည်။ စိုက်ဘဏ်အနေဖြင့် တစ်ဧကလျှင်(၅၀၀၀၀၀)နှုန်းဖြင့် နှစ်ရှည်ချေးပေး မည်ဆိုလျှင် လယ်သမားတို့၏ ဘဝသည်ကုန်သည်သတ်မှတ်သော ဈေးဖြင့်သာရောင်းချခြင်း ကင်းလွတ်၍ အဆင်ပြေနိုင်လိမ့်မည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေး

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၃၀	၅၂
နို့စားနွား		
မြင်း	၂	၂
ကျွဲ		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၅	၁၃
သိုး		
ဝက်	၃၀	၁၂၀
ကြက်	၆၀	၁၂၀၀
ဘဲ	၂၀	၉၀၀
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအခြေအနေမှာ တစ်နိုင် တစ်ပိုင် နှင့် အခြားပင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ်အသေးစားလုပ်ငန်းအဖြစ်သာဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး၊ အကြီးစား လုပ်ငန်း အဖြစ်ဆောင် ရွက် လိုသော်လည်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဒေသ၏နည်းပညာလိုအပ်မှု၊ ငွေကြေး အရင်း အနှီး ခက်ခဲမှု တို့ကြောင့် အောင်မြင်စွာမွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ☒
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☒ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☒ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ☐
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ☐ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☒
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☒
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒
ချေးငွေ	လိုသလောက်ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☒
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားများနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် သွင်းအားစုဖြစ်သော ဓါတ်မြေဩဇာများ ဈေးနှုန်း မြင့်မားခြင်း၊ အရည်အသွေးပြည့်မမှီခြင်း၊ ရွက်ဖြန်းအားဆေး၊ ပိုးသတ်ဆေးများသည်လည်း ဈေးနှုန်း မြင့်မား၍ အရည် အသွေးပြည့်မမှီခြင်းကြောင့် ခဏခဏသုံးစွဲခြင်းကြောင့် ငွေကုန်ကြေးကျများနေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဌာနဆိုင်ရာ များအနေဖြင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၊ ပြည့်မှီသောအရည်အသွေးဖြင့်သာ ဈေးကွက် တွင်းသို့ တင်သွင်းစေခြင်းဖြင့် ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြင့် လယ်သမားတို့၏ ဘဝ တိုးတက် လိမ့်မည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ☐ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☒
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☒ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☒ ချေးငွေမရနိုင်ပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☒ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☒
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☒ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☒ လုံးဝမရှိပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ ☐
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေ မရပါ ☒ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရပါ ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐

ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူပါသည် ☐ မလွယ်ကူပါ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) လယ်သမားအုပ်စု မြို့နယ်မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားအုပ်စုဆွေးနွေးရာတွင် နိုင်ငံတော်မှ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု အားနည်းခြင်း၊ မျိုးစေ့ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်းများကြောင့် ဒေသခံမျိုးများကိုသာ စိုက်ပျိုးမြေနေရာအထွက်နှုန်း ကျဆင်းခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချရာတွင်လည်း ဈေးနှုန်းငြိမ်သက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် လယ်သမားတို့၏ဘဝ ဆင်းရဲမွဲတေမှု ကြာရှည်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ တိ၊ မွေး၊ ကု မရှိခြင်း ကြောင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် မမွေးမြူနိုင်ပါ။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ☒
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက် အသင့်အတင့် ☒
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☒
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☒
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ☒
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☒ သင့် ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်သည် ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောငွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တက်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တက်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☒
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုလျှင် လူကြီး၊ လူငယ်၊ လူလတ် ညီညာစွာလက်တွဲ၍ ဆောင်ရွက်မှသာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်ပြီး နိုင်ငံတော်မှလည်း ထောက်ပံ့ကူညီမှုလည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေ၍ မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတော်အသင့်အဆင်ပြေနေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☒ လုံးဝမရှိ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ☒ ဈေးကွက်မရှိ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ☐ လုံးဝနားမလည် ☒
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ☒ အလွန်ညံ့ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ☒ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ ☒
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောငွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တက်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တက်မြောက်ခြင်းမရှိ ☒ လုံးဝမတက် ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☒ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ကိုင်နေသောအုပ်စုကိုဆွေးနွေးရာတွင် အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသော အမျိုးသမီးများသည် အိမ်၏တာဝန်ကိုနေ့စဉ်ဝင်ငွေရသဖြင့် အဆင်ပြေစွာဖြေရှင်းနိုင်သည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွား လာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင် စုနှင့် လူဦးရေ	၁၀	၃	၃	၆	၃		၃	၆	၃	၉
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လအထိ										
	၆ လအထိ										
	၁၂ လအထိ										
	၁၂ လအထက်		၃	၃	၆	၃		၃	၆	၃	၉

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူနည်းပါး၍ သွားလာသူများမှာ ၁၂ လအထက် ပြည်ပသို့ သွားလာသူများသာရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင်(သို့) အကြောင်းရင်းကိုဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသည့် လူဦးရေမှာ အလွန်နည်းပါးပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၅		၅	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ ဘဏ်			၃	
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			၂	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ မိသားစုထံသို့ ငွေပြန်ပို့ပေးပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ဈေးအမည် (မြို့/ရွာ)	သုံးခွမြို့မဈေး	
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁၀၀ မိုင် ☐ ၁၀၀ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင် မရရှိနိုင်မှု	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊ ပရိဘောဂ များ ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရရှိနိုင်	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရရှိနိုင် ☐
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ နည်း ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ နည်း ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☐ နည်း ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ နည်း ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုစေ့စပ်မှုကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေမှာကျေးရွာနှင့် သုံးခွမြို့မစေ့စပ်မှုအကွာအဝေးမှာ (၈)မိုင်လောက်ဝေးကွာသောကြောင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးမှာကောင်းမွန်မှုမရှိဘဲ ကုန်စည်များသယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရနေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက် အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေး ဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☒ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☒ ၂ မှ ၅% ☐ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☒ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☒ မရှိပါ ☐
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☒ ၂ မှ ၅% ☐ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ မှ ၅% ☐ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒
ပုဂ္ဂလိက အသေး စား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☒ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☒ ၂ မှ ၅% ☐ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☒ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေ ချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ မှ ၅% ☐ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ မှ ၅% ☐ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☒ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ မှ ၅% ၏ ☐ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☒ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☒ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ မှ ၅% ☐ ၅% ☒ ၁၀% ☐ ၁၀%ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူ ရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသော အဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်သမားချေးငွေဆိုသည်မှာ အစိုးရ၏ဘဏ်တစ်ခုတည်းသာ အားထားနေရ ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေရရန် ပုံစံ(၇)မူရင်းကို အပေါင်အနေဖြင့်ထားပြီး ၁ ဧကမှ ၁၀ ဧကအထိ တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းခွဲနှုန်းသာချေးယူနိုင်ပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အန္တရာယ်ရှိမှု		
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ရေရင်းမြစ်	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ဆေးများသည်ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်းဖြင့်သာ ကြုံတွေ့ရပြီး ထိရောက်မှုအားနည်းပါသည်။ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ဆေးများကို နိုင်ငံတော်မှ တိတိကျကျ အရည်အသွေး စစ်ဆေးပြီးမှ လယ်သမားတို့၏ လက်ထဲသို့ ဖြန့်ဖြူးခွင့်ပေးမည်ဆိုပါလျှင် လယ်သမားများ ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးစွာဖြင့် ဝယ်ယူရရှိ နိုင်ပြီး အဆင်ပြေမည်ဟု လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ			
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၉၃	၂၂၅	၄၁၈
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃၈	၂၆	၆၄
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၆	၁၆	၃၂
တက္ကသိုလ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၂	၅	၇

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်မှ အခမဲ့ပညာသင်ကြားခွင့်ရှိသောကြောင့် စာမတတ်သူဦးရေ နည်းပါးသော်လည်း အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်များကို ဆက်လက်ပညာသင်ကြားရာတွင် လယ်သမား သားသမီးများ ဖြစ်သောကြောင့် စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုနှင့်ကြုံရပါသည်။ သို့သော်စာမတတ်သူဦးရေမှာ အလွန်နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၂၅	၂၈	၅၃
အလယ်တန်း	၁၈	၁၇	၃၅
အထက်တန်း	၉	၄	၁၃
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၁	၁	၂

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နိုင်ငံတော်မှ အခမဲ့သင်ကြားခွင့် စာအုပ်စာပေများကို နိုင်ငံတော်မှ အခမဲ့ဖြန့်ဝေပေးခြင်း နှင့် မဖြစ်မနေပညာသင်ကြားရန် လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုကြောင့် စာမတတ်သူဦးရေမှာ အလွန်နည်းပါးလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☒ မူလလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ☐

	၂၀ မိုင် အထက်		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☒ ကား ☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ အရွယ်အစား ကြမ်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းပေ)	၃၀ x ၆၀		
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐		
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☒ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ ☐		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၃	၁	၄
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းသည် အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀; ၁ အောက် ☐ ၄၀; ၁ အထက် ☒
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☒ လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ☒
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☐ နည်း ☒
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းတွင် ဆရာ/ဆရာမရရှိနိုင်မှု လုံလောက်၍ အားကစားနှင့်ဆိုင်ရာများမှာ အလွန်အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

- (ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ
  - (ဇ-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ
- ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများမရှိခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေး အမြင်မှာ မသာလွန်သော်လည်း မနိမ့်ကျကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

- (ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
- ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		Â
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ		Â
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		Â
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)		Â
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		Â
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		Â
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		Â

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိသောကြောင့် လစဉ် အပတ်စဉ် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း၊ တိုက်ကျွေးခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် ကလေးသူငယ်တို့၏ ကျန်းမာရေး အဆင်ပြေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ရှိ ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ မရှိ ☒ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	☐ ☒
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ရှိ ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ မရှိ ☒ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	☐ ☒
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ရှိ ☒ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☒ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ မရှိ ☐ မိုင် ၁၀ မိုင် အထက် ☐	☒ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☒	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☒ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ၁မိုင်မှ ၃မိုင်ကွာဝေး နေသော ညောင်လန်းကုန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်နေရပါသည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေမှာ ၅မိုင်မှ ၁၀မိုင် ကွာဝေးလှသော သုံးခွမြို့နယ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားနေရပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြု သော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှု	ရေအရည်အသွေး	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၃၇	ရှိ ☒ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/တုံကင်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေသိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရေကန်	၃၇	ရှိ ☒ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သုံးရေမှာ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း လုံလောက်မှုရှိပါသော်လည်း သောက်ရေမှာမူ နွေရာသီနှောင်းပိုင်းတွင် လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၂၂၉
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာကို တစ်ရွာလုံးနီးပါးသုံးစွဲကြသော်လည်း အချို့မှာ အသိပညာအားနည်းမှု၊ ကျေးရွာပြင်ပနေထိုင်သူများမှာလည်း အဆင်ပြေအောင် အသုံးပြုနေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီး ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများ မှ မှန်ကန်သည်ဟုယူဆသော တစ်ခုကိုရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐

၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အမျိုးသမီးများကို လေ့လာရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ပြည်သူများသည် စားဝတ်နေရေး ဖြေရှင်းနေရကြောင်း အကြမ်းမဖတ်နိုင်ပါ။ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘဝသည်လုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့် သွားလာနိုင်ပါသည်။

(င) အခြေခံအဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(င-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ။ သင့် ☐ ညံ့ ☐ ☐	၆လမှ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☒ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ။ သင့် ☐ ညံ့ ☐ ☐	၆လမှ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☒ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ။ သင့် ☐ ညံ့ ☐ ☐	၆လမှ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ။ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☒ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် လမ်းများမှာ လွန်စွာဆိုးဝါးလွန်းပါသည်။ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စရပ်များတွင် သွားလာ ရေးအတွက် ခက်ခဲမှုရှိနေပြီး အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များ အတွက် ဒုက္ခရောက်နေပါသည်။ ထို့ပြင် ရွာချင်း ဆက်လမ်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများမှာလည်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ်တံတား	၃၉' ၃၀' ၃"	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆၀ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
သစ်သားတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐		ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေဖြန်	၂၃' ၇' ၃"	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်ကျေးရွာတွင် ရွာလယ်တံတားမှာ သစ်သားတံတားဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့် သာရှိပါကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☒	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐		
၅၀ မိုင် အထက် ☐		
အသုံးမပြုပါ ☐		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်ကျေးရွာတွင် သုံးခွမြို့သို့ ရေလမ်းကုန်လမ်းနှစ်မျိုးဆက်သွယ်သွားလာနေရပြီးရေလမ်းမှာ ပွင့်လင်းရာသီအချိန်တွင် သွားလာ၍ မရပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၆-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်		၅	၅၀	၆၀		၁			

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စက်ဘီးနှင့်ဆိုင်ကယ်များကို အများဆုံးအသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းသားအများစုမှာ ရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းမရှိပါသဖြင့် ဝိုင်မိုင်မှခရိုင်ခန့်ဝေးသောရွာသို့ ကျောင်းတက်ရာတွင် စက်ဘီးများကို အများဆုံးအသုံးပြုကြပါသည်။ မိုးရာသီတွင် လယ်ကန်သင်းများပေါ်တွင် မြက်ပင်များထူထပ်နေပြီး ဒုက္ခရောက်စွာဖြင့် ကလေးများကျောင်းတက်နေရပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင် စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၅	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော	၁၅၉	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ပြိုင်လှည့်စာရင်း
အရေအတွက်	၆၀၀	၂၅၀	၁၅၁	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ မိုးလေဝသ၊ မုန်တိုင်းသတင်း၊ ရေကြီးရေလျှံသတင်းစသည်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိနိုင်ပြီး ကြုံတွေ့လာရသောကိစ္စများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ ဖုန်းအဆက်အသွယ်ဖြင့် ပေးပို့ရန် အတွက် ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(i) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☒ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည်တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များသည် ရပ်ရေး၊ ရွာရေးများတွင် အားတက်သရော ပါဝင်လျက်ရှိကြပါသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများကိုလည်း တတ်နိုင်သ၍ လက်ဆင့်ကမ်းထိန်းသိမ်းကြပါသည်။ ဓမ္မယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများကို ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဖွင့်လှစ်မှုရှိပါသည်။ စာအုပ်၊ စာပေများကို ဖတ်ရှုလေ့လာချင်သော်လည်း စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ ဘောလုံးကစားကွင်းမရှိသော်လည်း အားလပ်ချိန်များ၌ သောင်ပြင်ပေါ်တွင် ဘောလုံးကန်၊ ဘောပုတ်ဆော့ကစားခြင်းများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင် ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အအုံများရှိခြင်း	ရှိ ☒ မရှိ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☐ မရှိ ☒
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒
မူခင်းများကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများ မှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းတာဝါ တိုင်များ ရှိသဖြင့် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေမှုဆိုင်ရာအတွက် လွန်စွာအထောက်အကူပြုပါသည်။

(ဏ-၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန် ☒	သာမန် ☐	သာမန် ☐
	မရှိ ☒	မရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်းရှိ လူမျိုးစုမှာ ဒေသခံမိသားစုရွာ တစ်ရွာဖြစ်ပါ၍ လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသောက်စားခြင်း မရှိပါ၍ အကြမ်းဖက်မှုများကိုလည်း မတွေ့ရှိရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

